

Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
16. ročník, školský rok 2023/24
Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG)

Megjegyzés: A monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg.

1.* Olvasd el az alábbi állításokat és határozd el, hogy igazak-e vagy hamisak. A válaszlapon jelöld meg (karikázd be) az igen vagy a nem választ.

- a) A középkor első két évszázadában az európai kontinensen gyakoriak voltak a háborúk.
- b) Az akkori törzsek legbefolyásosabb csapata közé tartoztak a törzsi varázslók.
- c) Ezekből a csapatokból kerültek ki a törzsek uralkodói, akiket gyakran királyoknak nevezünk.
- d) A terület és az emberek, amelyeket ezek a csapatok hódítással szereztek meg, a csapat közös vagyonát képezték.

2.* A középkor egyik tipikus jele volt a „hűbér“. Az alább felsorolt lehetőségek közül válaszd ki csak azokat, amelyek igazak. Írd a helyes három betűjelet a válaszlapra.

- a) Latinul a „hűbér“ privilégiumot jelent.
- b) A hűbért a király a kísérete tagjainak adta kölcsön
- c) a hűbér terület volt – földterületet jelentett a rajta élő emberekkel
- d) a hűbér latinul feudumot jelent
- e) a hűbér a királyi kincstár rendszeres befizetéseinek formáját jelentette
- f) a király a hűbért már a középkor elején állandó személyi tulajdonba adta kísérete tagjainak.

3.* Mi mindent kellett a lovagoknak tudniuk? Az alábbi lehetőségek közül válaszd ki azt a hármat, amelyekre a lovagoknak nem volt feltétlenül szükségük. Írd a válaszlapra a helyes megoldások betűjeleit.

- a) Olvasás és írás
- b) lovaglás
- c) a Biblia tökéletes ismerete
- d) fegyverek használata
- e) a lovagi torna szabályai
- f) kastély- és erődépítési ismeretek

Máriássy VI. István alakja, Markusfalva (1516 előtti évekből)

9.* Annak ellenére, hogy a várakat és a kastélyokat a középkorban építették, nálunk is található olyan építmények, melyek a későbbi korokban épültek, vagy pedig jelentősen átépítették ezeket, még a 19. században is. A felsoroltak közül válaszd ki a későbbi építményeket.

Dubnica nad Váhom- Máriatölgyes, , Devín - Dévény, Čabrad' - Csábrág, Smolenice - Szomolány, Lietava - Zsolnalitva

10.* Alkoss párokat a fényképekből és a helységek közül, városrészekből, amelyekben az emlékhelyek találhatóak. Írd a válaszlapra a helyes betű- és számkombinációt.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

A – Nyitra
B – Beckó

C – Galgóc
D – Dévény

E – Besztercebánya
F – Budatín

11.* Figyelmesen nézd meg a az alábbi képeket. A felsorolt lehetőségek közül írd a válaszlapra azt az öt várat/kastélyt, amelyek nincsenek a képen.

Csábrág – vár, Kapi – vár, Jókő – vár, Máriatölgyes – kastély, Gács – kastély, Zsolnalitva – vár, Ľubovna vár, Szomolány – kastély, Selmecbánya – Óvár, Lednic – vár

12. Sorold az alábbi műemlékeket abba a korba, amikor felépültek: az őskorban, az ókorban és a középkorban és írd le a válaszlívre.

Stonehenge Angliában, Partenón Athénban, Notre Dame Párizsban Franciaországban

13. Írd a válaszlapra, melyik történelmi korszakba sorolhatók az alábbi évek:

6000 Kr.e, 2023, 1600, 1300, 400

14. Alkoss párokat a régészeti leletekből és a helyekből, ahol ezeket megtalálták. Írd a válaszlapra a helyes betű- és számkombinációt.

a) Gánóc	1) rézkori emberi test (Ötzi)
b) Niaux	2) Neander-völgyi ember agyának másolata
c) Sungir	3) barlangrajz
d) Hadar	4) őskori ember 30 000 év előtti sírja
e) olasz Alpok	5) australopithecus maradványai

15. Figyelmesen olvasd el az alábbi szöveget és találd meg a benne lévő hat hibát. Írd ezeket a válaszlapra és írd mellé a javított, helyes változatot. A hibák sorrendje lényegtelen. A vastagbetűs szavak helyesek és nem változtathatók.

A **bronzkor** végén a szkínek és a trákok behatoltak Európába. A mai **Ausztriában** található Hellstattból származó leletek a **vaskor** régebbi szakaszából származnak. Napbákványt fedeztek fel a **Horvátgurabon**. A francia **La Tène** városában a kelták jelentős székhelye volt. A mai Szlovákia területén az Oravská Mara melletti **Havráneken** is éltek kelták. Oppidumaikban érmeiket **verték**, amelyekbe valószínűleg **uralkodóik** – például Nonnos és Biatic – **neve** is bele van vésve.

16. Sorold a személyiséget az ókori civilizációhoz/birodalomhoz.

Írd a válaszlapra a helyes betű – és számkombinációt. Az egyik civilizációhoz (a műtárgyak láthatók a képen) több személyiséget kell sorolni.

a) Konfucius	1) Egyiptom
b) Budha	2) Kína
c) Chammurapi	3) Babiloni Birodalom
d) IV. Amenhotep	4) India
e) II. Ramzes	
f) Meni	

17. Az alábbi információkat sorold a minózi civilizációhoz vagy a mükénéi civilizációhoz. A válaszlapra írd a megfelelő betűjelet.

- szimbólumok – kétélű balta, bika és kígyóistennő
- hatalmas küklópszfalazás
- Knosszosz városa
- Argosz városa

18. Sorold az alábbi személyiségek nevéhez a történelmi szerepüket. A válaszlapra írd a személyiségek nevéhez a helyes betűjelet.

Lükurgosz , Szolón , Periklesz , Leonidasz , Nagy Kurus , Drakón

- a) eltörölte az adósrabszolgáságot Athénban
- b) megírta a spártai törvényeket
- c) ő vezette a spártai csapatokat a Thermopylae-hágó melletti csatában
- d) uralkodása idején Athén a világ leggazdagabb városai közé tartozott
- e) megírta az athéni szokásjogot
- f) a Perzsa Birodalom megalapítója

19. Egészítsd ki a válaszlapon a helyes információkat, melyek az ókori Macedóniával vannak összefüggésben. Helyesen írd le a válaszlapra.

*Macedónia kihasználta a görög államok meggyengülését a ... **A** ... háború alatt, amely ie 434 és 404 között zajlott. Makedón uralkodó ... **B**... ie 338-ban. kényszerítette a görögöket, hogy hozzanak létre ... **C**... egyesületet. Fia ... **D**... megtámadta és legyőzte a ... **E** ... birodalmat, Görögország ősi ellenségét a főként ázsiai régióból.*

Autori: PaedDr. Marek Bubeník, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
Recenzentka: Mgr. Anna Žideková
Fotografie: Mgr. Eva Lukovičová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
Preklad: Ing. Veronika Zsideková
Vydal: NIVaM, 2024 a Slovenská komisia Dejepisnej olympiády